

Magyar Helsinki Bizottság

TÁRSASÁG A
SZABADSÁGJOGOKÉRT

Alkotmánybíróság

1535 Budapest, Pf. 773.

Tárgy: Harmadik fél jogi álláspontjának ismertetése iránti kérelem a II/00242/2019 számú ügyben (közigazgatási bíróságokról szóló törvények)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Magyar Helsinki Bizottság, a Társaság a Szabadságjogokért, az Amnesty International Magyarország és a lengyel Helsinki Alapítvány az Emberi Jogokért (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Varsó, Lengyelország) az alábbi közös kérelmet terjeszti elő a tisztelt Alkotmánybíróság Ügyrendjének 36. § (10) bekezdése alapján és kéri, hogy a II/00242/2019 számú, a közigazgatási bíróságokról szóló törvényekkel kapcsolatos ügyben a jogi álláspontját ismertethesse.

A négy szervezet a közigazgatási bíróságokról szóló törvények egyes támadott rendelkezéseinek elemzését kívánja nyújtani, kitérve a bírói függetlenséggel kapcsolatos nemzetközi és Európai Uniósi alapelvekre is. A beadvány elemezni kívánja a közigazgatási bíróságok függetlenségét veszélyeztető egyes rendelkezéseket, többek között a bírák kiválasztása és a bírói önzagzatás területén. A beavatkozók szintén reagálni kívánnak az Igazságügyi Miniszter II/242-6/2019 számon iktatott állásfoglalásában foglalt egyes álláspontokra is. Az *amicus curiae* beadványok jellegéből fakadóan ennek a beadványnak is az a célja, hogy segítséget nyújtson a tisztelt Alkotmánybíróságnak abban, hogy a lehető legszélesebb alapon nyugvó, valamennyi lényeges szempontot számba vevő döntést hozzon.

Az alulírott szervezetek rövid bemutatása:

A **Magyar Helsinki Bizottság** (MHB) 1989-ben alakult meg egyesületi formában. Az MHB a munkája során figyelemmel kíséri a nemzetközi emberi jogi dokumentumokban rögzített jogok és a jogállami elvek magyarországi érvényesülését, jogi képviseletet nyújt a hatóságok által elkövetett emberi jogi visszaélések áldozatainak, és tájékoztatja a nyilvánosságot a jogsértésekről. Az MHB tevékenysége három téma körül összpontosul: az alkotmányos jogállam és a hatalmi ágak elválasztásának magyarországi helyzete, a menedékkérők és a nemzetközi védelemre szoruló külföldiek jogainak védelme, valamint a bűnüldöző szervek és a büntető igazságszolgáltatási rendszer emberi jogi szempontú ellenőrzése. Az MHB a tevékenységi körében részt vesz a jogi oktatásban és képzésben, Magyarországon és külföldön egyaránt.

A közigazgatási bíróságok felállításával kapcsolatban az MHB részletes elemzéseket készít, a témával kapcsolatos álláspontját figyelemre méltónak találta a Velencei Bizottság, nemzetközi szervezetek és más nemzetközi szereplők. 2019 elején az Amnesty International Magyarországgal közösen nemzetközi konferenciát szervezett az ENSZ és az EBESZ szakértőinek részvételével. A közigazgatási bíróságokkal kapcsolatos elemzéseink a következő linken érhetőek el: <https://www.helsinki.hu/en/administrativecourts/>.

A **Társaság a Szabadságjogokért** (TASZ) civil jogvédő szervezet, amely 1994 óta végzi tevékenységét Magyarországon az emberi jogok és a jogállamiság védelmében. A TASZ munkája során kiemelten foglalkozik a bíróságok függetlenségének megóvásával. Ennek keretében a közigazgatási különbíróságok felállításával kapcsolatban elvégezte a törvényjavaslat elemzését, ennek tanulságairól beszámolt a Velencei Bizottság képviselőinek, illetve a hazai és külföldi sajtónak, illetve ismeretterjesztő tevékenységet végzett a polgárok körében. A TASZ egyik fő tevékenysége a stratégiai pereskedés, melynek keretében rendszeresen nyújt jogi képviseletet közigazgatási ügykörben eljáró bíróságok előtt, többek között gyülekezési jogi, választási jogi,

Magyar Helsinki Bizottság

TÁRSASÁG A
SZABADSÁGJOGOKÉRT

HELŚIŃSKA FUNDACJA
PRAW CZŁOWIEKA

oktatásügyi, gyermekvédelmi és egészségügyi ellátással kapcsolatos ügyekben, továbbá az Egyenlő Bánásmód Hatóság és a rendőrség határozataival kapcsolatos jogorvoslati eljárásokban.

Az **Amnesty International Magyarország** (Amnesty Magyarország) egy 1990 óta működő közhasznú magyar jogvédő civil szervezet, amely azért dolgozik, hogy az emberi jogok mindenkit megillessenek. Szervezetünk elsősorban magánemberek adományaiából működik, függetlenek vagyunk minden politikai ideológiától, kormánytól, gazdasági hatalomtól és egyháztól. Az Amnesty Magyarország az 1961-ben alakult nemzetközi Amnesty International mozgalom magyarországi szekciója, amely több, mint 7 millió olyan embert tömörít világszerte, akik közösen állnak ki az igazságtalanságok ellen. Munkánk kapcsolódik a mozgalom nemzetközi kampányaihoz, de különösen fontos feladatunknak tekintjük, hogy fellépjünk meghatározott magyarországi emberi jogi problémákkal kapcsolatban, és hozzájáruljunk egy nyitottabb, az emberi jogokat tiszteletben tartó Magyarország megvalósulásához.

Az Amnesty Magyarország munkája során kiemelt figyelmet fordít a jogállamiság, azon belül is az autonóm intézmények helyzetére. Jelenleg főleg a bíróságok függetlenségére fókuszálunk, mert fontosnak tartjuk a jogállamiság és a szakmai szempontok érvényesülését. Munkánk során megfelelően elemezzük a jogszabályi környezetet, figyelemmel kísérjük a joggyakorlatot, vizsgáljuk a regionális és nemzetközi emberi jogi sztenderdeknek való megfelelést, ajánlásokat fogalmazunk meg jogalkotóknak és a jogalkalmazóknak és tájékoztatjuk az embereket az általunk feltártakról. Diákoknak szóló emberi jogi oktatási programunkban külön foglalkozunk a jogállamiság és a bíró függetlenség kérdésével, aktivistáinkkal, tagjainkkal és támogatóinkkal pedig olyan akciókat, eseményeket szervezünk, amelyek felhívják a közvélemény figyelmét a bíróságok és más autonóm intézmények függetlenségének a fontosságára.

A **Helsinki Alapítvány az Emberi Jogokért** egy 1989-ben Lengyelországban létrehozott civil szervezet, amely az emberi jogok és a jogállamiság előmozdításával foglalkozik, valamint hozzá kíván járulni a nyílt társadalmak Lengyelországban és világszerte történő fejlődéséhez. Az Alapítvány kiemelten foglalkozik jogi eljárásokban nyújtott segítséggel, így például jogi képviseletet nyújt és beadványokat készít nemzeti és nemzetközi jogi fórumok előtti eljárásokban. Az Alapítvány kiemelt érdeklődési körébe tartozik az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés és a bíróságok működése. Számos elemzést, szakértői véleményt és kutatási jelentést készített ezeken a területeken, valamint a bíróságok függetlenségével és a jogállamiság érvényesülésével kapcsolatban. Az Alapítvány 2015-ben az egyik vezető szervezet volt, amely a lengyel jogállami válságot és a bíróságok függetlensége elleni támadásokat figyelemmel kísérte. Az Alapítvány számos elemzésben mutatta be a változások bíróságokra és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréshez való jogra gyakorolt hatását. Az Alapítvány nagy gyakorlattal rendelkezik *amicus curiae* beadványok elkészítésében, melyeket a nemzeti bíróságok és az Emberi Jogok Európai Bírósága számára nyújtott be.

A fentiekre tekintettel kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság tegye lehetővé, hogy az ügyvel kapcsolatos jogi álláspontunkat a testület elé tárjuk.

Tisztelettel,

Budapest, 2019. május 29.

.....
dr. Kádár András Kristóf
társelnök
Magyar Helsinki Bizottság

.....
dr. Szabó Máté Dániel
szakmai igazgató
Társaság a
Szabadságjogokért

.....
Dr. Vig Dávid
igazgató
Amnesty International
Magyarország

.....
Danuta Przywara
igazgatóság elnöke
Helsińska Fundacja Praw
Człowieka